

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	68.
Nastavna cjelina / tema	VIII. CRKVA U CRKVI
Nastavna jedinica / podtema	4. Ponavljanje nastavne cjeline

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV D.6.1. Učenik prepoznaje Crkvu kao zajednicu Božjega naroda s različitim poslanjem, službama i odgovornostima te ljudsko i božansko lice Crkve u povijesnim događajima kako bi bolje razumio život Crkve i društva danas.

OŠ KV D.6.2. Učenik opisuje i objašnjava važnije biblijske i druge kršćanske motive i poruke prisutne u književnosti i ostalim umjetnostima, osobito u arhitekturi.

OŠ KV D.6.3. Učenik prepoznaje i objašnjava sličnosti i razlike između kršćanskih crkava i svetih građevina drugih religija (sinagoge i džamije).

Ključni pojmovi	crkva i Crkva, kapela, katedrala, bazilika, oltar, ambon, svetohranište, krstionica, crkveno graditeljstvo, sveto tlo
Središnje / problemsko pitanje	Kako povezujemo namjenu crkve, njezinu unutrašnjost i različite stilove gradnje sa susretom s Bogom i poštovanjem svetoga?
Nastavne metode	prisjećanje uz pojmove, asocijacija, čitanje sheme, uspoređivanje, radni listić, kviz, razgovor, problemski i suradnički rad, crtanje, poučna priča
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 72–76; RB, str. 112; digitalni udžbenik, str. 76; pripreme 65–67; radni listić 68a, bilježnica, projektor, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Likovna kultura: OŠ LK A.6.2.; Učiti kako učiti: uku B.2.4.; Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: praćenje objašnjenja i povezivanja pojmova, provjera listića te povratna informacija o pogreškama.

Vrednovanje kao učenje: usporedba odgovora s rješenjima i odabir grafičkoga prikaza vlastitoga razumijevanja.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, okupljaš nas kao zajednicu. Pomozi nam povezati ono što smo naučili o crkvama i u njihovoj ljepoti prepoznati poziv na susret s Tobom. Uči nas čuvati sveti prostor i poštovati svakoga čovjeka. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pozvati učenike da nakratko zastanu u tišini. Izreći će: „Bože, daj nam pozorno srce.“ Učenici će odgovoriti: „Da slušamo, razumijemo i činimo dobro.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošlog susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 110–111.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati tri različita stila crkvenoga graditeljstva te uz svaki navesti obilježje i primjer građevine.“

Motivacija:

Učenici će riješiti igru asocijacije na temu crkve (Prilog 68a).

[klikni ovdje – poveznica](#)

Razgovor:

- Koji pojam povezuje sva četiri niza? (Crkva.)
- Gdje su tu ljudi? (Oni čine zajednicu koja se u crkvi okuplja, moli i slavi bogoslužje.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas ponavljamo cjelinu Crkva u crkvi: Crkva – mjesto susreta i molitve, Unutrašnjost crkve i Stojiš na svetom tlu. Istraživat ćemo: Kako povezujemo namjenu crkve, njezinu unutrašnjost i različite stilove gradnje sa susretom s Bogom i poštovanjem svetoga?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u paru i zajednička provjera, 8 minuta)

Učenici će primijeniti postupak pojam – mjesto u shemi – obrazloženje. Jedan će učenik izabrati pojam iz niza: katedrala, ambon, gotika, kapela, svetohranište, barok. Drugi će odrediti kojoj grani pregleda „Ponovimo“, udžbenik, str. 76, pojam pripada i objasniti zašto. Zamijenit će uloge. Svaki par u bilježnicu zapisuje jednu rečenicu koja povezuje dvije grane. Provjeravaju uz str. 72–75.

Rješenje: Mjesto susreta i molitve: katedrala, kapela. Unutrašnjost crkve: ambon, svetohranište. Crkveno graditeljstvo: gotika, barok. Primjer poveznice: U gotičkoj crkvi zajednica sluša Božju riječ s ambona.

Jednostavnija varijanta: učenik razvrstava samo kapelu, ambon i gotiku te odgovor izriče usmeno.

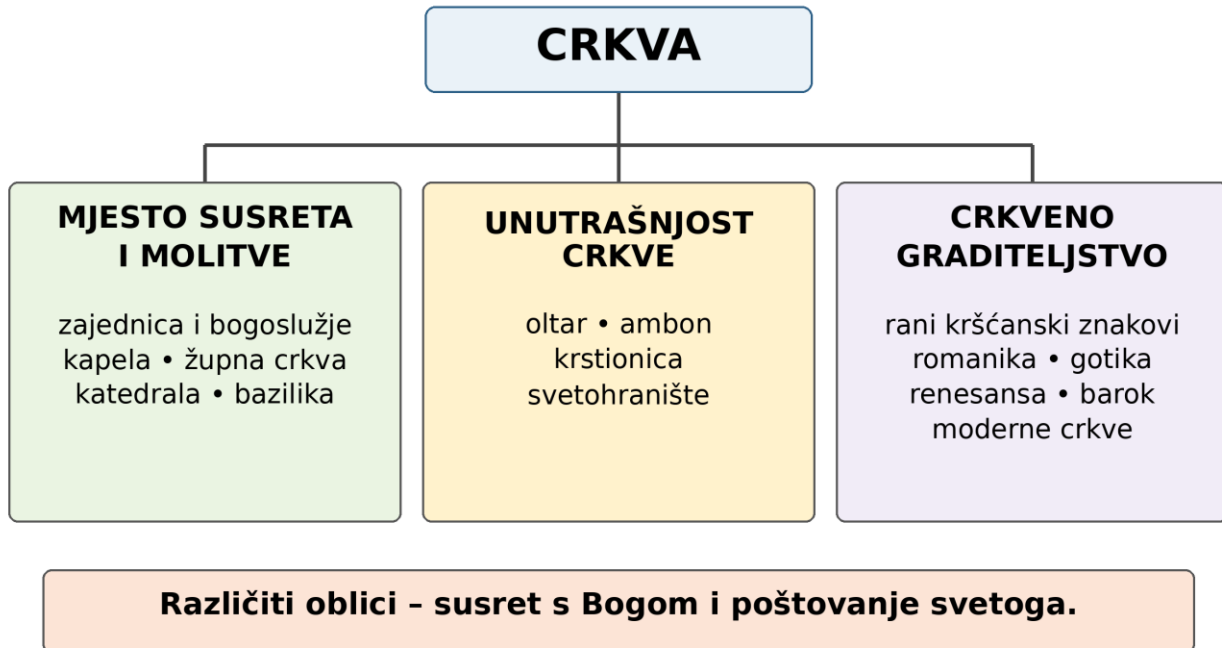
Ili:

Učenici će pročitati sve natpise na str. 76: „CRKVA“, „MJESTO SUSRETA I MOLITVE“, „UNUTRAŠNJOST CRKVE“ i „CRKVENO GRADITELJSTVO“. Vjeroučitelj će pitanjima potaknuti prisjećanje, a učenici će svaku granu dopuniti primjerom. Potom će protumačiti shematski prikaz.

Razgovor:

- Zašto idemo u crkvu ako Bogu možemo moliti posvuda? (Radi zajedničkoga bogoslužja, slušanja Božje riječi, molitve i susreta.)
- Što razlikuje katedralu od drugih crkava? (U njoj se nalazi biskupova stolnica.)
- Koja je razlika između oltara, ambona i svetohraništa? (Na oltaru se slavi euharistija, s ambona se naviješta Božja riječ, a u svetohraništu se čuvaju posvećene hostije.)
- Što se kroz povijest mijenja, a koja namjena ostaje? (Mijenjaju se stilovi i oblici gradnje; ostaje okupljanje na molitvu i bogoslužje.)
- Zašto Mojsije izuva obuću? (Iz poštovanja prema Bogu koji mu se objavljuje.)
- Što je zajedničko crkvi, sinagogi i džamiji? (Prostori su vjerskoga okupljanja, ali pripadaju različitim religijama i imaju različite obrede.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Ključni naglasci: Crkva je zajednica, a crkva građevina. Naziv građevine ne određuje samo njezina veličina. Dijelove unutrašnjosti povezujemo s namjenom, stilove s obilježjima, a sveti prostor s Božjom prisutnošću i poštovanjem.

Kršćanski naglasak: U crkvi se okuplja živa Crkva. Susret s Bogom potiče nas na zajedništvo, služenje i poštovanje onoga što je drugima sveto.

Aktivnost 2: Radni listić *(individualni rad uz zajedničku provjeru, 20–25 minuta)*

Učenici će rješavati zaseban dokument „68a – Radni listić – Crkva u crkvi“. Prve dvije stranice sadrže 12 zadataka, a treća rješenja za vjeroučitelja. Učenicima se ispisuju prve dvije stranice. Nakon samostalnoga rada zajednički će provjeriti odgovore i drugom bojom dopuniti netočne ili nepotpune odgovore. Listić služi ponavljanju i učenju, bez brojčanoga ocjenjivanja.

Jednostavnija varijanta: učenik rješava zadatke 1, 2, 3, 4 i 9 uz čitanje uputa po koracima; odgovore u zadacima 11 i 12 može izreći usmeno.

Proširenje: u zadatku 9 uz jednu građevinu navodi dodatno obilježje, a u zadatku 12 predlaže još jedan točan natpis.

[klikni ovdje - poveznica za PDF](#)

[klikni ovdje - poveznica za WORD](#)

Aktivnost 3: Kviz *(individualni rad ili rad u paru, 15–18 minuta)*

Učenici će imati kviz u Blooketu, Kahootu ili Waygroundu (digitalnu platformu odabire vjeroučitelj. Kviz je istovjetan na svim navedenim platformama!). Najbolji će dobiti odlične ocjene.

1. Blooket - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Blooket je besplatni alat istovjetan kahootu i potrebna je registracija. Blooket je najbolji od tri ponuđene platforme prema autoru ove pripreme.

Postupak: Registrirati se i prijaviti na <https://www.blooket.com>. Vjeroučitelj će kliknuti na gornji link ili ga zalijepiti u adresnu traku i nakon što mu se prikaže kviz pritiskati redom:

1. Host
2. U „Select a Game Mode“ izabrati „Classic“
3. Pritisnuti desno „Host Game“
4. Na dnu odabrati 33 pitanja koliko kviz ima, ostalo ostaviti kako je
5. Pritisnuti „Host now“
6. Učenici će u tražilicu upisati „Play blooket“ i pritisnuti „Play blooket“, potom s projekcije prepisati broj s projekcije u Game ID, odabrati nadimak i igra slijedi kao i u kahootu. Može se istovremeno igrati pojedinačno, ekipno ili mješovito. Ako se formiraju pojedine ekipe, dogovorom biraju nadimak/nick.

2. Kahoot - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

3. Wayground - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Wayground je besplatni alat sličan Blooketu i Kahootu (potrebna je registracija). Prema autoru ove pripreme, od navedene tri platforme zahtijeva najviše koraka pri pokretanju.

Postupak za vjeroučitelja:

1. Nakon prijave na wayground.com, kliknuti na gornju poveznicu kviza (ili je zalijepiti u adresnu traku).

2. Kliknuti na ljubičasti gumb „**Start now**“ i odabrati način igre („**Instructor-paced**“ za vođenje korak po korak ili „**Classic**“ za samostalan tempo učenika).
3. Kliknuti „**Continue**“ – na ekranu/projekciji prikazat će se kod igre (**Game code**).
4. **Učenici** na svojim uređajima otvaraju stranicu **joinmyquiz.com**, upisuju kod s projekcije i unose svoj nadimak/ime.

Igra se može igrati pojedinačno ili u ekipama. Kada se svi učenici prijave, vjeroučitelj pokreće igru.

Aktivnost 4: Četiri pojma u jednoj misli (rad u paru, 5 minuta)

Svaki će par sastaviti jednu smislenu rečenicu u kojoj povezuje sva četiri pojma: Crkva, crkva, ambon i gotika. Smije mijenjati padeže. Drugi par provjerava govori li rečenica o zajednici, građevini, njezinu dijelu i umjetničkom stilu. Ako neka veza nije jasna, postavlja jedno pitanje za dopunu.

Mogući odgovor: Crkva se okuplja u crkvi građenoj u gotičkom stilu i sluša Božju riječ koja se naviješta s ambona. Prihvaćaju se druge sadržajno točne rečenice koje povezuju sva četiri pojma.

Crkva, crkva, ambon i gotika

Aktivnost 5: Nastavi tuđu misao (rad u skupinama, 8 minuta)

Tri skupine započinju svaka na svojem papiru rečenicom: „Naša zamišljena crkva služi...“. Nakon jedne minute predaju papir sljedećoj skupini, koja dodaje dva dijela unutrašnjosti i njihove uloge. Treća skupina bira stil i dodaje dva njegova obilježja. Kada se papir vrati početnoj skupini, ona provjerava slažu li se svi podatci i dopisuje zašto ljepota prostora ne zamjenjuje molitvu zajednice. Uloge: zapisničar, poveziivač pojmova i provjeravatelj.

Mogući odgovor: Župna crkva okuplja župljane na bogoslužje. Ambon služi navještaju Božje riječi, oltar euharistijskom slavlju. Barokni prostor ima raskošne ukrase i mnogo detalja. Ukrašavanje može pomoći molitvi, ali bez okupljenih ljudi ne pokazuje sav život zajednice.

Naša zamišljena crkva služi...

Aktivnost 6: Višak koji moraš opravdati (rad u paru, 6 minuta)

U svakom retku učenici će izdvojiti pojam koji ne pripada preostalima i usmeno izreći kriterij. Zatim će odabrati jedan izdvojeni pojam i objasniti kako je ipak povezan s temom crkve. Drukčiji odabir prihvaća se samo uz smislen i dosljedan kriterij.

Rješenje: 1. gotika – ostalo su nazivi crkvenih prostora ili crkava; 2. barok – ostalo su dijelovi unutrašnjosti; 3. katedrala – ostalo su umjetnički stilovi; 4. oltar – ostalo su nazivi bogomolja različitih religija. Veza: npr. oltar se nalazi u kršćanskoj crkvi.

Radni predložak:

NIZ POJMOVA	IZDVOJENI POJAM
Kapela, bazilika, gotika	_____
Ambon, barok, krstionica	_____
Romanika, katedrala, renesansa	_____
Crkva, oltar, sinagoga	_____

Aktivnost 7: Objasni bez zabranjene riječi (rad u skupinama, 7 minuta)

Vjeroučitelj će jednom učeniku pokazati pojam i zabranjenu riječ; ostali ih ne vide. Učenik ima trideset sekundi za objašnjenje bez te riječi, a skupina pogađa. Parovi za igru: ambon – čitanje; svetohranište – hostije; katedrala – biskup;

vitraj – staklo; barok – raskoš; kapela – mala. Ne smije izgovoriti ni dio traženoga pojma. Nakon pogađanja skupina smije upotrijebiti sve riječi kako bi dala potpunije objašnjenje. Uloge se izmjenjuju.

Mogući odgovor: Ambon: „S toga mjesta slušamo evanđelje.“ Svetohranište: „Ondje se čuva Presveti Oltarski Sakrament.“ Katedrala: „Crkva sa stolnicom pastira mjesne Crkve.“ Vitraj: „Obojeni prozor s likovima ili uzorcima.“ Barok: „Stil s mnoštvom ukrasa.“ Kapela: „Molitveni prostor skromnijih dimenzija.“

Aktivnost 8: Odgovor čeka svoje pitanje (individualni rad, 5 minuta)

Vjeroučitelj će napisati četiri odgovora: „313. godine“, „Zbog Božje prisutnosti“, „U Poreču“ i „Zajedničko bogoslužje“. Učenici će za svaki osmisлити precizno pitanje iz cjeline. U paru će provjeriti može li ponuđeni odgovor doista odgovoriti na njihovo pitanje; preširoko će pitanje dopuniti.

Mogući odgovor: Kada je donesen Milanski edikt? Zašto je tlo Mojsijeva susreta s Bogom sveto? Gdje se nalazi Eufrazijeva bazilika? Što vjernici zajedno slave u crkvi? Prihvaćaju se druga precizna pitanja s navedenim odgovorima.

313. godine

Zbog Božje prisutnosti

U Poreču

Zajedničko bogoslužje

Aktivnost 9: Dva traga za jedan zaključak (rad u paru, 7 minuta)

Učenici će povezati oba traga u svakom retku. Ne traži se samo naziv stila: u odgovoru moraju imenovati i dio crkve ili njezin naslov. Jedan učenik tumači prvi, a drugi drugi trag; zatim zapisuju zajednički odgovor.

Rješenje: 1. Gotička katedrala. 2. Barokna crkva sa svetohraništem. 3. Romanička crkva s ambonom. 4. Moderna crkva s krstionicom. Traga o stilu ne treba zamijeniti podatkom o namjeni.

Radni predložak:

DVA TRAGA	ZAKLJUČAK
Šiljasti lukovi; biskupova stolnica	
Raskoš ukrasa; čuvanje hostija	
Romanički stil; mjesto navještaja Riječi	
Moderna crkva; mjesto krštenja	

Aktivnost 10: Poruka preko stoljeća (rad u skupinama, 7 minuta)

Skupina će sastaviti zamišljenu poruku od tri rečenice vjerniku iz 4. stoljeća koji prvi put vidi današnju crkvu. Prvom mu objašnjava jednu promjenu u gradnji nakon njegova vremena; drugom nešto u namjeni crkve što bi mu bilo poznato; trećom zašto nova građevina ne znači novu vjeru. Uloge: pisac, povijesni provjeravatelj i čitač. Skupine čitaju poruke i izdvajaju promjenu te trajnu namjenu.

Mogući odgovor: Danas crkva može imati velike staklene plohe i betonsku konstrukciju. U njoj se i dalje okupljamo na molitvu i euharistijsko slavlje. Novi materijali mijenjaju izgled, ali nas i dalje okuplja vjera u Krista. Poruka je zamišljena; povijesne podatke učenici provjeravaju u udžbeniku.

Zamišljena poruka od tri rečenice vjerniku iz 4. stoljeća koji prvi put vidi današnju crkvu.

Prvom mu porukom objašnjava jednu promjenu u gradnji nakon njegova vremena.

Drugom nešto u namjeni crkve što bi mu bilo poznato.

Trećom zašto nova građevina ne znači novu vjeru.

Aktivnost 11: Poštovanje nije oponašanje (rad u paru, 6 minuta)

Par će načiniti dva kratka popisa: „Vrijedi za svakoga posjetitelja“ i „Povezano s određenom vjerom i obredom“. Razvrstat će: slijediti upute domaćina; križati se blagoslovljenom vodom pri ulasku u katoličku crkvu; čuvati predmete; sudjelovati u euharistiji; ne ometati molitvu. Potom će objasniti može li osoba druge vjere pokazati poštovanje bez sudjelovanja u katoličkom obredu.

Rješenje: Za svakoga posjetitelja: čuvati predmete, ne ometati molitvu, slijediti upute domaćina. Povezano s katoličkom vjerom i obredom: križanje blagoslovljenom vodom i sudjelovanje u euharistiji. Posjetitelj može poštovati prostor i vjernike mirnim promatranjem; poštovanje ne zahtijeva preuzimanje tuđih vjerskih gesta.

RAZVRSTATI: slijediti upute domaćina; križati se blagoslovljenom vodom pri ulasku u katoličku crkvu; čuvati predmete; sudjelovati u euharistiji; ne ometati molitvu.

Vrijedi za svakoga posjetitelja:

Povezano s određenom vjerom i obredom:

Aktivnost 12: Što još trebamo saznati (rad u skupinama, 6 minuta)

Skupina dobiva samo podatak: „Crkva ima visoki toranj i bogato ukrašene zidove.“ Ne smije nagađati njezin naziv ili stil. Učenici će osmisliti tri pitanja kojima mogu pouzdano saznati: je li katedrala, kojem razdoblju ili stilu pripada i gdje se u njoj naviješta Božja riječ. Za svako će pitanje navesti gdje bi odgovor provjerili: uz pouzdan opis građevine, promatranjem unutrašnjosti ili razgovorom s odgovornom osobom.

Mogući odgovor: Nalazi li se u crkvi biskupova stolnica? U kojem je razdoblju građena i koja stilska obilježja potvrđuje njezin opis? Gdje je ambon? Naziv i povijest provjeravamo u pouzdanom opisu ili razgovoru, a ambon prepoznamo u unutrašnjosti. Visina tornja i bogatstvo ukrasa sami nisu dovoljni za sve zaključke.

Crkva ima visoki toranj i bogato ukrašene zidove.

Aktivnost 13: Naslovnica koja povezuje cjelinu (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će osmisliti jednu naslovnicu cjeline „Crkva u crkvi“. U zajedničku sliku, bez podjele u polja, uključit će crkvu s jednim prepoznatljivim stilskim obilježjem, okupljene ljude i otvorenu Bibliju. Bojicama će obojiti prikaz. Nakon crtanja partneru objašnjavaju koji dio slike predstavlja graditeljstvo, koji zajednicu, a koji slušanje Božje riječi. Otvorena Biblija može biti simbol u prvom planu; nije nacrt stvarnoga rasporeda u crkvi.

Mogući odgovor: Zamišljena crkva sa šiljastim ulazom podsjeća na gotiku; ljudi predstavljaju okupljenu zajednicu; otvorena Biblija podsjeća na Božju riječ koju u crkvi slušamo. Prihvaća se i drugi stil uz prepoznatljivo obilježje.

Radni predložak:

CRKVA U CRKVI

Mogući primjer rješenja:

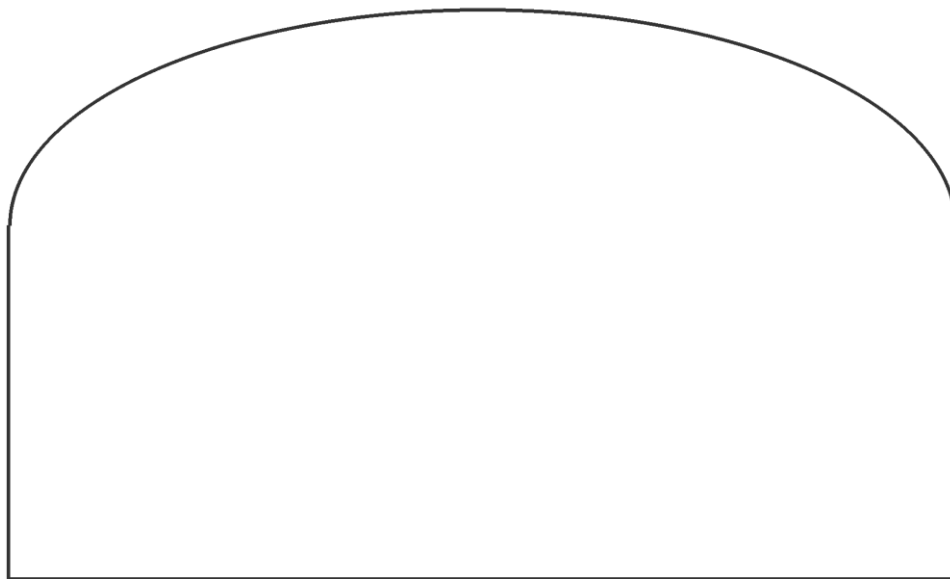

Aktivnost 14: Vitraj susreta (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će unutar obrisa jednoga prozora oblikovati zamišljeni vitraj. U središte stavljaju križ, a oko njega tri jednostavna simbola: otvorenu knjigu za Božju riječ, okupljene ljude za zajedništvo i ruke koje čuvaju crkvu za poštovanje svetoga prostora. Praznine dijele na veće obojene plohe. Partneru će objasniti kako sva tri simbola povezuju sadržaje cjeline. To je učenički prijedlog, a ne preslikavanje određenoga umjetničkog djela.

Mogući odgovor: Križ povezuje prikaz s Kristom. Knjiga upućuje na slušanje Božje riječi, ljudi na Crkvu kao zajednicu, a ruke s crkvom na odgovorno čuvanje svetoga prostora. Boje učenik odabire slobodno.

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (frontalni rad i razgovor, 6 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Natpis koji su odlučili promijeniti

Petra i Filip izrađivali su razredni plakat o crkvenim građevinama. Petra je odabrala fotografiju raskošne crkve, a Filip fotografiju jednostavne moderne crkve. Iznad prve napisali su: „Ovdje je Bog bliže.“ Vjeroučitelj ih je zamolio da objasne po čemu su to zaključili. Petra je pokazala zlatne ukrase, a Filip zastao: „Ali mi smo učili da je tlo sveto zbog Božje prisutnosti, a ne zbog skupoga kamena.“ Ponovno su pogledali fotografije. Na objema su prepoznali prostor za okupljanje vjernika. Izbrisali su svoj natpis i umjesto njega napisali: „Različiti oblici, mjesto susreta s Bogom.“ Zatim su uz svaku fotografiju dodali ono što su doista mogli objasniti o gradnji i namjeni. Petra je rekla da plakat nije slabiji zato što su priznali pogrešku. Sada je bio točniji.

Razgovor:

- Zašto prvi natpis nije bio dobar? (Božju blizinu ne možemo mjeriti skupocjenošću ukrasa.)

- Koje je znanje pomoglo Filipu promijeniti zaključak? (Sveto tlo povezano je s Božjom prisutnošću, a ne s cijenom građevnoga materijala.)
- Kako su učenici povezali sve tri teme cjeline? (Usporedili su gradnju i unutrašnjost te ih povezali s okupljanjem zajednice i susretom s Bogom.)

Pouka: Učenje napreduje kada provjerimo svoj zaključak i spremno ispravimo pogrešku. Ljepota crkve može pomoći molitvi, ali ne određuje Božju blizinu.

Aktivnost 16: Zapišimo! (*individualni rad uz zajedničku provjeru, 4 minute*)

Učenici će precrtati tri grane pregleda sa str. 76, a svaku dopuniti jednim primjerom i jednom rečenicom značenja. Predložak u nastavku služi sažetku.

Rješenje: Mjesto susreta i molitve – npr. župna crkva, zajedničko bogoslužje. Unutrašnjost – npr. ambon, navještaj Božje riječi. Graditeljstvo – npr. gotika, šiljasti lukovi. Poštujemo sveti prostor i vjernike koji se u njemu okupljaju.

CRKVA U CRKVI – ponavljanje

Mjesto susreta i molitve: primjer i namjena.

Unutrašnjost crkve: dio i njegova uloga.

Crkveno graditeljstvo: stil i obilježje.

Sveti prostor čuvamo i poštujemo.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (*individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta*)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 112 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (*individualni odgovor i zajednička provjera, 5 minuta*)

Učenici će odgovoriti na tri kratka zadatka povezivanja. Svaki odgovor treba sadržavati razlog, a ne samo naziv. Vjeroučitelj će prema odgovorima odrediti koju je poveznicu još potrebno razjasniti.

- Može li gotička crkva ujedno biti katedrala? Objasni dva naziva. (Može; gotika označuje stil, a katedrala crkvu s biskupovom stolnicom.)
- Kako jednom rečenicom povezuješ okupljenu zajednicu, Bibliju i ambon? (Zajednica sluša Božju riječ koja se naviješta s ambona.)
- Je li moderna crkva manje sveto mjesto od stare crkve? Obrazloži. (Nije zbog svoje starosti ili stila; svetost povezujemo s Božjom prisutnošću i susretom s njim.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (*individualni rad ili rad u paru, 8 minuta*)

Učenici će riješiti zadatak „Ponovimo“ pod ikonom olovke u digitalnom udžbeniku, str. 76.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: Učenici će zatvoriti udžbenik. Vjeroučitelj će pročitati niz: katedrala – oltar – barok – zajednica – ambon – gotika. Učenici će zapisati što više zapamćenih pojmova, svaki razvrstati pod odgovarajuću granu pregleda sa str. 76 i jednim novim primjerom dopuniti granu kojoj su pripisali najmanje pojmova.

Rješenje: Mjesto susreta i molitve – katedrala, zajednica; unutrašnjost crkve – oltar, ambon; crkveno graditeljstvo – barok, gotika. Moguće dopune: kapela; krstionica; romanika. Pamćenje niza samo je početak; provjerava se i točnost razvrstavanja.

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minute)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Pokretna mikropauza: učenici će ustati, polako podići i spustiti ramena, ispružiti ruke pa lagano protresti šake. Potom će pronaći pogledom tri predmeta iste boje u učionici i mirno sjesti.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Kako ćemo pokazati poštovanje tijekom posjeta crkvi? (Govorit ćemo tiho, čuvati prostor i ne ometati molitvu.)
- Vrijedi li poštovanje i za sinagogu ili džamiju? (Da; poštujemo ljude, njihovu vjeru i sveti prostor.)
- Kako ćemo zajedništvo koje živimo u crkvi pokazati u školi? (Pomagat ćemo jedni drugima, uključivati osamljene učenike i mirno rješavati nesuglasice.)

Sinteza:

Učenici će usmeno dovršiti tri rečenice: „U crkvi se okupljamo da...“, „Dijelovi crkve pomažu nam...“ i „Različiti stilovi pokazuju...“. Svaki odgovor povezuju s konkretnim primjerom.

Mogući odgovor: Zajedno molimo i slavimo bogoslužje; razumjeti i slaviti vjeru, npr. ambon – Božja riječ; promjene kroz povijest, npr. gotika – šiljasti lukovi.

U crkvi se okupljamo da...

Dijelovi crkve pomažu nam...

Različiti stilovi pokazuju...

Zaključak vjeroučitelja: Crkvene građevine povezuju vjeru, zajednicu i kulturnu baštinu. Poznavanje njihove namjene, unutrašnjosti i stilova pomaže nam razumjeti i čuvati sveti prostor.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati ključ koji najbolje opisuje njihovo razumijevanje cjeline. Potom će imenovati jedan pojam koji mogu objasniti ili koji žele dodatno ponoviti.

**Povezujem namjenu, unutrašnjost i stilove crkava.
Mogu objasniti zašto poštujemo sveti prostor.**

**Prepoznajem većinu pojmova, ali za njihove
poveznice trebam podsjetnik.**

**Trebam još jedan primjer i pomoć
da povežem pojmove iz ove cjeline.**

Ili:

Učenici će riješiti samovrednovanje pod ikonom zvjezdice u digitalnom udžbeniku, str. 76.

[klikni ovdje - poveznica](#)

Kod:

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 112.

Ili:

Učenici će u bilježnicu napisati tri pitanja za ponavljanje, po jedno iz svake teme, i ispod njih kratke točne odgovore.

Izborna domaća zadaća: Učenici mogu ponoviti digitalni zadatak „Ponovimo“ sa str. 76 i objasniti jedan odgovor koji im je ranije bio težak.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti za mjesta u kojima se okupljamo,
slušamo Tvoju riječ i molimo. Pomozi nam čuvati crkve,

poštovati druge i živjeti zajedništvo i kada izađemo iz crkve. Amen.

Ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled zadaće, motivacija i najava	7 minuta
Aktivnost 1: Povezivanje pojmova i pregled cjeline	6 minuta
Aktivnost 2: Samostalno rješavanje radnoga listića	20 minuta
Aktivnost 2: Zajednička provjera odabranih odgovora	5 minuta
Završni dio: sinteza, samovrednovanje, zadaća i molitva	7 minuta
Ukupno	45 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Razlikuju li učenici crkvu kao građevinu i Crkvu kao zajednicu?
- ☐ Povezuju li osnovne dijelove unutrašnjosti s namjenom?
- ☐ Razlikuju li osnovna obilježja stilova crkvenoga graditeljstva?
- ☐ Objašnjavaju li značenje svetoga tla i povezuju ga s poštovanjem?
- ☐ Navode li primjere poštovanja vlastite i tuđe bogomolje?